

Het Invalidenfriedhof

Een glimp van Duitslands militaire verleden

[Achtergrond](#) - 1 augustus 2007

In Berlijn struikel je over de monumenten die, voorzien van tekst en uitleg, verwijzen naar duistere perioden uit de Duitse geschiedenis. Maar niet overal zwaait het wijzende vingertje. Het Invalidenfriedhof heeft geen bordjes.

Het Invalidenfriedhof ligt midden in Berlijn, maar is vrijwel onbekend bij het grote publiek. Op het eerste gezicht maakt de begraafplaats een verwaarloosde indruk. Kapotte stenen zonder bloemen. Midden op het terrein staat een restant van de Berlijnse Muur. Daarachter zijn bijna alle grafstenen en bomen verdwenen om baan te maken voor een vrij schootveld.

Het Invalidenfriedhof werd in 1748 aanvankelijk opgericht als begraafplaats voor oorlogsinvaliden. Het bekendste graf is dat van Generaal Von Scharnhorst, die met het Pruisische leger tegen Napoleon optrok. Hier werden ook beroemde soldaten en jachtvliegers uit de Eerste Wereldoorlog begraven.

Tijdens het Derde Rijk vonden hier de teraardebestellingen van bekende SA-mannen en soldaten plaats. Kogelgaten wijzen erop dat er tegen het einde van de oorlog stevig gevochten is.

Denazificatie heeft hier nauwelijks plaatsgevonden. De eigenlijke vernietiging begon pas met de bouw van de Muur, die dwars over de begraafplaats liep. Van de 3000 graven die in 1960 werden geteld, zijn er nog maar 230 over. Na de Wende werd de vraag opgeworpen wat er moest gebeuren met dit symbool van het verguisde militarisme. Men besloot het erbij te laten.

Afbeeldingen:

Duitslandweb

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3077/het-invalidenfriedhof>